

ternes Vedligeholdelse og Bækkelse, deels at de geistlige Embedsmænds økonomiske Vilkaar noget bør betinges ved Eguens i det Hele, og at det ikke vilde være rigtigt at stille fattige Hedeegnes Præsteskald ved Siden af de frugtbareste og meest velhavende Egnes, selv om man fuldstændig, uden i alt Fald med Hensyn til Offer og Accidenter, opgav den Grundsatning, at Menigheden lønner sin Præst. Hvorvidt der ved Fordelingen af de til de geistlige Embeders Lønning henlagte Indtægter kunde uden for stærk Uffortning indvindes et lidet Overskud til Fordeel for andre kirkelige Diemed, f. Ex. Opførelsen af en Kirkebygning paa Landet, hvor Befolkningsforhold gjøre Oprettelsen af en særskilt Gudstjeneste nødvendig, eller deslige, vilde først efter omhyggeligere Undersøgelse kunne afgøres med Sikkerhed. Med Udværgningen af den for store Ulighed i de enkelte Præsters Vilkaar kunde og burde i ethvert Tilfælde forbindes en bedre Ordning af Pensioneringen af Geistlige og især af Geistliges Enker, der nu medfører en uhyggelig Tilfældighed og Usikkerhed i Kaldenes Indtægter, et Punkt, der ikke er nævnt i Motiverne. Forsaavidt som der undertiden (ikke i Lovudkastets Motiver) er yttret, at Tiendeafgiftens Indbetaling i en offentlig Kasse, istedenfor dens Opbeholdelse af Præsten selv, vilde gjøre Forholdet imellem Præst og Menighed bedre ved at fjerne en Anledning til Uvillie og misgunstig Betragtning hos Yderen, er det ikke sandsynligt, at der i denne Retning vilde udrettes Meget (efter Nøgles Mening Intet), saalænge Yderen beholdt Bewissheden om, at det samme Beløb, stundom med større Strengthed, afkrævedes ham væsentlig til Præsteløn, maaskee uden Kundskab om, at hans egen Præst ikke oppebar saameget deraf, som han troede. Medens vi saaledes vistnok erkjende, at mere eller mindre ønskelige og vigtige Formaal tilstræbes ved Lovudkastet, finde vi dog overveiende Betænkelse ved den Maade og Form, hvorpaa og hvorunder Udcastet vil tilveiebringe Midlerne til disse Formaalets Fremme.

Det turde allerførst være tydeligt, at Lovudkastets § 4 fremtræder i en lidet klar og correct Skikkelse, idet der stilles i Spidsen en Be-

myndigelse for Kirke- og Undervisningsministeren til „paa Folketirkens Vegne“ (— det burde vel i ethvert Tilfælde hedde: „i Kongens Navn“ eller „efter kongelig Bemyndigelse paa Folketirkens Vegne“, da kun Hans Majestæt kan betegnes som Folketirkens Rets Repræsentant, —) at indgaae Overenskomster med de enkelte nu i Embede værende Præster, som maatte ønske det (— hvis Antal pienthyllig vil blive saare lidet —) om deres Tiende-Indtægters Ombytning med en Pengeløn for deres Embedstid, hvormod det Væsentlige, der (omend ved Ordet kan med en Mulighed til Standsning og Dvgtvælse) tilsigtes, samtlige geistlige Embeders varige Overgang til Lønning med Penge kommer bagefter, ja ogsaa her træder tilbage for en BibeSTEMMELSE (om et større Afdrag). Ved et Indskud („selv om den, 3: Lønningsforandringen, ikke tidligere har fundet Sted“) opstaaer fremdeles det Indtryk, som om det egenlige og almindelige Udgangspunkt var Overenskomsten med de nu værende Præster, medens denne aabenbart er en uvæsentlig Anticipation af den almindelige, af Præsternes Villie uafhængige Bestemmelse. Paragraphen burde altsaa begynde med denne Hovedbestemmelse, og den foreløbige og interimistiske Foranstaltning knyttet dertil.

Men selv om denne Mangel afhjælpes ved en Omflytning af Paragraphens Bestanddele, bliver der dog Adskilligt tilbage, der forekommer Udvalget at burde ved en saa vigtig Foranstaltning fremtræde med større Bestemthed og Klarhed i Udtrykket for at fjerne Misforstaaelser og fremtidig Strid, medens der paa andre Punkter er Noget, der synes holdt for usikkert og svævende i Foranstaltningen selv. Saavel af de her brugte Udtryk („Folketirken overtager“, hvori Folketirken selv fremtræder som det disponerende Subject, og „de for Folketirken indvundne Beløb“) som af de i §§ 5 og 13 brugte („Folketirkens Indtægter,“ især paa det sidste Sted, hvor det forudsættes, at Folketirken pienthyllig kan savne Midler til en ikke stor Udgift), lader det sig vistnok udlede, at de Indtægter, der indkomme af de hidtil Embederne tillagte Tiender o. s. v., skulle indgaae i en særskilt, fra Statskassens Formue og Indtægter aldeles adskilt Fond med eget Regnskab, Overskud og Underbalance, egne Capitaler, Renter,